

Odgovor na informacije iz Rezolucije Europskog parlamenta o Godišnjem izvješću ESB-a za 2019.

Potpredsjednik ESB-a predstavio je Godišnje izvješće ESB-a za 2019. 7. svibnja 2020. na posebnoj sjednici Odbora za ekonomsku i monetarnu politiku Europskog parlamenta.¹ Predsjednica ESB-a prisustvovala je 8. veljače 2021. plenarnoj sjednici Europskog parlamenta na kojoj se raspravljalo o Godišnjem izvješću.² Sljedećeg je dana Parlament donio Rezoluciju o Godišnjem izvješću ESB-a za 2019. (dalje u tekstu: Rezolucija).³

Prilikom slanja Godišnjeg izvješća ESB-a za 2020. Europskom parlamentu ESB odgovara na informacije iz Rezolucije Europskog parlamenta.⁴

1. Monetarna politika

Što se tiče navoda u Rezoluciji koji se odnose na popratne pojave ESB-ove monetarne politike, ESB smatra da su njegove mjere veoma učinkovite u podupiranju gospodarske aktivnosti i očuvanju stabilnosti cijena u srednjoročnom razdoblju te da istodobno ograničavaju negativne posljedice.

Poduzete mjere bile su nužne i razmjerne ozbiljnim rizicima za stabilnost cijena, mehanizam transmisije monetarne politike i gospodarske izgleda europodručja koji proizlaze iz kontinuiranih teških uvjeta uzrokovanih pandemijom.⁵ Posebice, mjere poduzete tijekom pandemije bolesti COVID-19 bile su prikladne utoliko što su pridonijele povoljnim uvjetima financiranja koji su potrebni kako bi se gospodarstvo europodručja oporavilo te inflacija vratila u okvire prije izbijanja pandemije. U trenutnim uvjetima obilježenima izrazitom neizvjesnošću, mjere poduzete u okviru politike procijenjene su učinkovitijima od alternativnih instrumenata monetarne politike za održavanje potrebne monetarne akomodacije. Štoviše, ESB procjenjuje da pozitivan učinak dodatnih mjera na ostvarivanje njegove zadaće očuvanja stabilnosti cijena jasno nadilazi sve potencijalne negativne učinke na drugim područjima gospodarske politike. Tijekom pandemije ESB je imao priliku predstaviti spomenutu procjenu u različitim oblicima komunikacije s javnošću, uključujući redovite razmjene mišljenja s Europskim parlamentom.

¹ Vidi [mrežne stranice](#) ESB-a.

² Vidi [mrežne stranice](#) ESB-a.

³ Tekst donesene Rezolucije može se pronaći na [mrežnim stranicama](#) Europskog parlamenta.

⁴ Odgovorom nisu obuhvaćena pitanja iz Rezolucije Europskog parlamenta o bankovnoj uniji. U vezi s tim pitanjima vidi [Godišnje izvješće ESB-a o nadzornim aktivnostima](#). Odgovor na Rezoluciju Parlamenta o bankovnoj uniji bit će objavljen tijekom godine.

⁵ Vidi također [pismo](#) predsjednice ESB-a o monetarnoj politici upućeno Svenu Simonu, zastupniku EP-a, 29. lipnja 2020.

Kad je riječ o zahtjevu iz Rezolucije u vezi s praćenjem razmjernosti ESB-ovih programa kupnje u odnosu na rizike u bilanci, ESB primjenjuje okvire upravljanja rizikom koji su osmišljeni kako bi se postigla učinkovitost i djelotvornost njegovih politika i zaštitila bilanca Eurosustava. ESB veoma pažljivo prati spomenute rizike te njima kontinuirano upravlja s ciljem njihova zadržavanja na razinama koje ne ugrožavaju bilancu Eurosustava. Primjerice, ESB ograničava svoje kupnje na imovinu dostatne kreditne kvalitete u skladu s određenim kriterijima prihvatljivosti. Nadalje, primjenjuje razrađene politike raspodjele prema referentnim vrijednostima te ograničava iznose radi diversifikacije i usmjeravanja kupnji ovisno o jurisdikcijama, tržišnim segmentima, izdavateljima i vrijednosnim papirima.⁶

Što se tiče rizika inflacije cijena imovine spomenutih u Rezoluciji, ESB smatra da se općenito ti rizici čine ograničenima iako je bilo znakova potencijalne precijenjenosti u pojedinim tržišnim segmentima. Prinosi na državne obveznice europodručja, poduprti monetarnom politikom ESB-a, trenutačno su općenito dosegli razine zabilježene prije izbijanja pandemije. Tržišta vlasničkih vrijednosnih papira europodručja i cijene korporativnih obveznica također su se znatno oporavili, pri čemu se cijene vlasničkih vrijednosnih papira približavaju razinama ostvarenima prije pandemije, dok su razlike prinosa na korporativne obveznice dosegle iste ili čak malo više razine. Međutim, gledano u cijelosti, procjene rizika za financijsku imovinu europodručja ne čine se prekomjernima jer rizik prema povijesnim standardima nije podcijenjen. U svakom slučaju, ESB nastavlja veoma pažljivo pratiti kretanja na financijskim tržištima europodručja u mjeri u kojoj ona utječu na nesmetani prijenos povoljnih uvjeta financiranja na sve jurisdikcije europodručja.⁷

Što se tiče porasta cijena stambenih nekretnina, ESB napominje da su se posljednjih godina u nekim državama povećale ranjivosti u sektoru stambenih nekretnina. Iako ESB pažljivo prati navedena kretanja, ako dođe do porasta zabrinutosti povezanih s tim ranjivostima, u prvom redu trebali bi djelovati drugi tvorci politika. Štoviše, u više država europodručja već su poduzete mjere za smanjivanje rizika na tržištima stambenih nekretnina. ESRB je izdao upozorenja u vezi s razvojem trendova na tržištima stambenih nekretnina od 2016. ESRB trenutačno procjenjuje usklađenost s tim preporukama i njihovu učinkovitost.⁸

Glede navoda u Rezoluciji o mogućoj pogrešnoj raspodjeli sredstava, ESB smatra da su mjere njegove monetarne politike pomogle da se izbjegne dublja i dugotrajnija kontrakcija gospodarske aktivnosti tijekom krize uzrokovane pandemijom bolesti COVID-19, koja bi u suprotnom uzrokovala da strukturno zdrave tvrtke postanu neprofitabilne i time dugoročno neodržive. Bit će važno

⁶ Za više informacija o tome kako se financijski rizici povezani s hitnim programom kupnje zbog pandemije (PEPP) i programom kupnje vrijednosnih papira (APP) ublažavaju primjenom odgovarajućih okvira vidi odjeljak 2.3. Godišnjeg izvješća ESB-a za 2020.

⁷ Točnije, premije za rizik na tržištima vlasničkih vrijednosnih papira europodručja trenutačno se ne nalaze na znatno sniženim razinama, a ni tržišta korporativnih obveznica ne pokazuju čvrste znakove prekomjernog preuzimanja rizika.

⁸ Sredinom 2019. četiri države europodručja dobile su posebne preporuke kojima trebaju posvetiti pozornost u svojim makrobonitetnim politikama. Još dvije države primile su upozorenja. U ESRB-ovoj procjeni nisu uzeta u obzir samo kretanja cijena nego i zaduženost kućanstava, rast hipotekarnih kredita i ublažavanje standarda odobravanja kredita.

pobrinuti se da mjere potpore, posebice kad je riječ o fiskalnim mjerama, budu privremene te više ciljane kako bi se smanjili rizici loše dugoročne raspodjele resursa kad dođe do jasnog smanjenja posljedica krize uzrokovane pandemijom. K tome, ako je primjenjivo, važno je djelotvorno funkcioniranje stečajnih postupaka, čime će se tvrtkama s neodrživim poslovnim modelima omogućiti izlazak s tržišta te pridonijeti učinkovitom rješavanju neprihodonosnih kredita. Navedeno bi također trebalo pridonijeti poboljšanju bankovnih uvjeta financiranja te bi moglo s vremenom potaknuti banke na preraspodjelu financiranja u korist produktivnijih tvrtki i radnika.⁹

Što se tiče poziva ESB-u navedenog u Rezoluciji da se ispita distribucijski učinak ESB-ovih mjera, ESB upućuje na nekoliko studija koje je proveo na tom području.¹⁰ Općenito, u spomenutim analizama zaključeno je da su ESB-ove mjere prilagodljive politike pridonijele smanjenju dohodovne nejednakosti u srednjoročnom razdoblju, budući da potiču zapošljavanje, što posebice ide u prilog kućanstvima s nižim dohotkom. Što se pak tiče učinaka ESB-ovih programa kupnje vrijednosnih papira na nejednakost u bogatstvu, raspoloživi podatci upućuju na to da iako se zbog rasta cijena dionica povećava nejednakost u bogatstvu, to je povećanje uvelike neutralizirano paralelnim rastom cijena stambenih nekretnina zato što su stambene nekretnine prilično ravnomjerno raspoređene u sektoru kućanstava europodručja te se na njih odnosi otprilike 75 % ukupne imovine kućanstava.

2. Mjerenje inflacije

Glede navoda u Rezoluciji povezanih s mjerenjem inflacije i koncepcijom HIPC-a, ESB napominje da se pitanja mjerenja inflacije i reprezentativnosti stambenih nekretnina u HIPC-u proučavaju u vezi s preispitivanjem strategije ESB-a. Indeks HIPC trenutačno samo djelomično obuhvaća cijene stanovanja.

Troškovi najma sudjeluju s otprilike 6,5 % u troškovima obuhvaćenima HIPC-om europodručja, a jedini troškovi stambenih objekata u vlasništvu stanara koji su u njega uključeni jesu rashodi za održavanje i male popravke te ostali tekući troškovi.¹¹ Drugi dijelovi rashoda za stambene objekte u vlasništvu stanara, posebice trošak vlasništva doma za domaćinstva, trenutačno nisu uključeni u HIPC, bez obzira na to što je u 2019. više od 65 % domaćinstava u europodručju imalo u vlasništvu svoje glavno mjesto stanovanja. ESB podržava uključivanje indeksa cijena stambenih objekata u vlasništvu stanara u HIPC pod uvjetom da se nadvladaju povezane tehničke poteškoće te da to ne naruši njegovu usredotočenost na rashode kućanstava za potrošnju i pouzdanost njegova sastavljanja.

⁹ Vidi, na primjer, Masuch, K., Anderton, R., Setzer, R. i Benalal, N. (ur.), „Structural policies in the euro area”, *Occasional Paper Series*, br. 210, ESB, Frankfurt na Majni, lipanj 2018.

¹⁰ Vidi, na primjer, Dossche, M, Slačálek, J. i Wolswijk, G., „Monetary policy and inequality”, *Ekonomski bilten*, broj 2, ESB, Frankfurt na Majni, ožujak 2021.; Hauptmeier, S., Holm-Hadulla, F. i Nikalexí, K., „Monetary Policy and regional inequality”, *Working Paper Series*, br. 2385, ESB, Frankfurt na Majni, ožujak 2020.; Lenza, M. i Slacalek, J., „How Does Monetary Policy Affect Income and Wealth Inequality? Evidence from Quantitative Easing in the Euro Area”, *Working Paper Series*, br. 2190, ESB, Frankfurt na Majni, listopad 2018.

¹¹ Tekući troškovi obuhvaćaju troškove grijanja, opskrbe električnom energijom, vodom te odvoz smeća i troškove kanalizacijske mreže.

Prema eksperimentalnim izračunima prilagođene stope inflacije koje troškovima stanovanja daju veći ponder bile bi trenutčno nešto više od godišnje inflacije mjerene HIPC-om. Prema preliminarnim procjenama klin između prilagođenog i stvarnog HIPC-a u trećem tromjesečju 2020. kretao se u rasponu između 0,1 i 0,3 postotna boda. S druge strane, u prošlosti bi takve prilagodbe rezultirale nižom stopom inflacije (negativnim klinom) ovisno o stanju ciklusa cijena stambenih nekretnina.¹²

Implikacije uključivanja stambenih objekata u vlasništvu stanara u HIPC potrebno je pažljivo procijeniti prije donošenja konačne odluke. Konceptijske alternative mjerenju tih rashoda i njihove prednosti i mane u usporedbi s trenutnim okvirom HIPC-a razmatraju se u kontekstu preispitivanja strategije ESB-a te će biti objavljene nakon njegova završetka, koji je planiran u drugoj polovici 2021. Naposljetku, na Europskom parlamentu i Vijeću Europske unije je da u skladu s preporukom Europske komisije (nakon pripremnih radnji Eurostata i statističkih ureda država članica Europske unije) odluče o najboljem mogućem tretmanu rashoda za stambene objekte u vlasništvu stanara u kontekstu HIPC-a. ESB će navesti svoje mišljenje po završetku preispitivanja strategije te je spreman surađivati sa svim relevantnim dionicima u svim mogućim daljnjim aktivnostima.

3. Klimatske promjene

Što se tiče navoda u Rezoluciji u vezi s mjerama koje su poduzete u borbi protiv klimatskih promjena, ESB napominje da se u okviru svojih ovlasti u 2020. nastavio sve intenzivnije baviti temama povezanim s klimatskim promjenama. Novoosnovani interni centar za klimatske promjene, čije je osnivanje Parlament također podržao Rezolucijom, pridonijet će dodatnom uključivanju internih stručnjaka i oblikovanju ESB-ova klimatskog plana.¹³

Što se tiče preporuke ESB-u da uskladi svoj okvir kolaterala s klimatskim rizicima, ESB navodi da je počeo uključivati klimatske rizike u svoj okvir provođenja monetarne politike te u sklopu preispitivanja strategije procjenjuje daljnje korake. ESB neprekidno procjenjuje financijske inovacije povezane s klimatskim promjenama s aspekta načela i kriterija prihvatljivosti kolaterala. U rujnu 2020. ESB je najavio da će od siječnja 2021. početi prihvaćati određene obveznice vezane uz održivost kao kolateral te za svoje kupnje vrijednosnih papira.¹⁴ Unutarnji postupci su u tijeku kako bi pridonijeli boljem razumijevanju implikacija klimatskih promjena i povezanih politika na gospodarstvo, odobravanje kredita i transmisiju monetarne politike, uključujući okvir kolaterala. Kad je riječ o klimatskim rizicima, ESB procjenjuje moguće načine za osnaživanje svoje sposobnosti upravljanja rizicima u vezi s bilancom Eurosustava.

¹² Opširnija rasprava dostupna je u okviru pod naslovom „[Assessing the impact of housing costs on HICP inflation](#)“, *Ekonomski bilten*, broj 8, ESB, 2016.

¹³ Vidi [priopćenje za javnost](#) „ECB sets up climate change center“, ESB, 25. siječnja 2021.

¹⁴ Vidi [priopćenje za javnost](#) „ECB to accept sustainability-linked bonds as collateral“, ESB, 22. rujna 2020.

ESB se slaže da je važno da financijska tržišta bolje razumiju i bolje određuju cijene klimatskih rizika povezanih s financijskom imovinom.

Potrebno je više objava, i to kvalitetnijih, kako bi se u potpunosti riješilo postojeće pitanje nedostatka informacija. ESB podržava inicijative koje u tom smislu proizlaze iz akcijskog plana Europske unije za održivo financiranje. ESB trenutno razmatra dodatne mogućnosti kako bi podržao opsežnije objavljivanje te time pridonio općem razumijevanju klimatskih rizika i boljem određivanju cijena na tržištu. U tom smislu Eurosustav je 4. veljače 2021. najavio namjeru da u sljedeće dvije godine počne s godišnjim objavama povezanim s klimatskim promjenama za svoje portfelje nominirane u eurima koji se ne drže za potrebe monetarne politike.¹⁵ Međutim, valja podsjetiti da se ne može očekivati da će bolje objavljivanje samo od sebe riješiti problem pogrešnog određivanja cijena klimatskih financijskih rizika. Bit će potrebno djelovanje na području drugih politika, posebno učinkovitih mehanizama za utvrđivanje cijena ugljika, kako bi se internalizirali okolišni vanjski učinci.

Osim toga, ESB je poduzeo važne korake kako bi uključio okolišne standarde u svoje portfelje koji se ne drže za potrebe monetarne politike, uključujući portfelj vlastitih sredstava i portfelj mirovinskih fondova.

Povećao je udio zelenih obveznica u svom portfelju vlastitih sredstava s 0,5 % u siječnju 2020. na trenutnih 3,5 %¹⁶ te planira daljnja povećanja u predstojećim godinama.¹⁷ Kad je riječ o portfeljima mirovinskih fondova, ESB provodi sveobuhvatnu društveno odgovornu politiku ulaganja koja se zasniva na ograničenom popisu izuzetih ulaganja i primjeni smjernica za glasovanje putem opunomoćenika u skladu s okolišnim, socijalnim i upravljačkim standardima. Tijekom 2020. ESB je zamijenio sve konvencionalne referentne dioničke indekse čija je kretanja pratio njegov portfelj mirovinskih fondova istovjetnim indeksima niskih emisija ugljika, pri čemu se znatno smanjio ugljični otisak obuhvaćenih razreda vlasničkih vrijednosnih papira. ESB će u budućnosti razmotriti moguću primjenu novorazvijenih referentnih niskougljičnih indeksa s fiksnim prinosom na neke od razreda imovine s fiksnim prinosom u svom portfelju mirovinskih fondova.

Kad je riječ o pozivu iz Rezolucije za proaktivnim i kvalitativnim pristupom upravljanju rizicima koji uključuje sistemske rizike povezane s klimatskim promjenama, ESB je već poduzeo znatne mjere u sklopu funkcija financijske stabilnosti i nadzora banaka.

ESB je rano utvrdio moguću sistemsku važnost rizika za financijsku stabilnost koji proizlaze iz klimatskih promjena.¹⁸ U vezi s tim poduzeo je konkretne korake kako bi naglasio važnost klimatskih rizika u praćenju financijske stabilnosti i u nadzoru banaka. ESB uključuje klimatski rizik u praćenje financijske stabilnosti razvijanjem najmodernijeg okvira za praćenje, za što se može pronaći primjer u nedavnom zajedničkom izvješću Eurosustava i Europskog odbora za

¹⁵ Vidi [priopćenje za javnost](#) „Eurosystem agrees on common stance for climate change-related sustainable investments in non-monetary policy portfolios”, ESB, 4. veljače 2021.

¹⁶ Portfelj vlastitih sredstava ESB-a sastoji se od uplaćenog kapitala, fonda opće pričuve i rezervacija za financijske rizike.

¹⁷ Vidi [priopćenje za javnost](#) „ECB to invest in Bank for International Settlements' green bond fund”, ESB, 25. siječnja 2021.

¹⁸ Vidi analize ESB-a, posebice „Climate change and financial stability”, *Financial Stability Review*, ESB, svibanj 2019.; „Euro area banks' sensitivity to corporate decarbonisation”, *Financial Stability Review*, ESB, svibanj 2020.

sistemske rizike¹⁹, i uključivanjem klimatskog rizika u okvir testiranja otpornosti na stres zajedno s nadzorom banaka ESB-a. Kad je riječ o nadzoru pojedinačnih banaka, nadzor banaka ESB-a već je poduzeo važne korake radi poboljšanja osviještenosti banaka i njihove pripremljenosti za upravljanje klimatskim rizicima. ESB je objavio Vodič o klimatskim i okolišnim rizicima²⁰, u kojem objašnjava kako očekuje od banaka da sigurno i razborito upravljaju spomenutim vrstama rizika i izvještavaju o njima na transparentan način u postojećem bonitetnom okviru. Od institucija se očekuje da uključe klimatske rizike u svoje okvire upravljanja rizicima kao pokretače postojećih kategorija rizika. U skladu s pristupom spomenutim u Rezoluciji od institucija se očekuje da zauzmu sveobuhvatno, strateško i prospektivno stajalište u upravljanju klimatskim i okolišnim rizicima te izvještavanju o njima.

Što se tiče poziva iz Rezolucije da se preispita usklađenost bankarskog sektora s Pariškim sporazumom, ESB podsjeća na svoje ambiciozno djelovanje na području financijske stabilnosti i na području nadzora. U 2020.

ESB je započeo s radom na testiranju otpornosti na klimatski stres primjenom pristupa odozgo prema dolje koji se zasniva na izrazito granularnim informacijama o izloženostima banaka i investicijskih fondova te, što je također važno, obuhvaća kompromisna rješenja za usklađivanje fizičkih rizika klimatskih promjena i prijelaznih rizika u prelasku na niskougljično gospodarstvo. Prvi rezultati tog opsežnog testiranja trebali bi biti objavljeni u prvoj polovici 2021. ESB pridonosi i naporima u sklopu različitih foruma na razini EU-a i međunarodnoj razini u ispitivanju potrebe za regulatornim mjerama za rješavanje pitanja klimatskih rizika i mogućeg oblikovanja tih mjera. Nadalje, nadograđujući se na aktivnosti izrade hodograma za klimatske rizike i povezane aktivnosti utvrđivanja stanja, nadzor banaka ESB-a objavio je u 2020. prethodno navedeni ESB-ov Vodič o klimatskim i okolišnim rizicima koji će biti ugrađen u nadzorni dijalog s nadziranim subjektima od početka 2021. ESB će provesti nadzorno testiranje otpornosti na klimatski stres u 2022. Rezultat nadzornog testiranja otpornosti na stres primijenit će se kao ulazni podatak za procjenu u sklopu SREP-a u 2022. zajedno s rezultatom detaljnog pregleda usklađenosti banaka s očekivanjima objavljenima u Vodiču o klimatskim i okolišnim rizicima.

Što se tiče daljnjih napora za povećanje istraživanja utjecaja klimatskih promjena na financijsku stabilnost i europodručje, koji se potiču Rezolucijom, ESB navodi sve intenzivnije analitičke aktivnosti u tom području. U Pregledu financijske stabilnosti iz studenoga 2020. ESB je naveo dokaze da bi, uz financiranje klimatske tranzicije, plan održivog financiranja mogao pozitivno utjecati i na financijsku integraciju u europodručje s obzirom na nižu razinu sklonosti zelenim obveznicama matičnih zemalja.²¹ Aktivnosti na produbljenu analizu klimatskih rizika nastavljaju se i u suradnji s partnerima Eurosustava i Europske unije u sklopu zajedničkog Odbora za financijsku stabilnost Eurosustava / Projektnog tima za

¹⁹ Vidi „Positively green: Measuring climate change risks to financial stability”, ESRB, lipanj 2020.

²⁰ Vidi Vodič o klimatskim i okolišnim rizicima – nadzorna očekivanja povezana s upravljanjem rizicima i objavama, ESB, studeni 2020.

²¹ Vidi ESB, [Financial Stability Review](#), studeni 2020.

klimatske rizike Savjetodavnog tehničkog odbora ESRB-a.²² U sklopu preispitivanja strategije Eurosustav je uspostavio aktivnosti za procjenu implikacija klimatskih promjena na gospodarsku i monetarnu politiku, kojima će se također definirati hodogram za poboljšanje analitičkih sposobnosti Eurosustava u budućem razdoblju.

Prepoznajući važnost klimatskih rizika i njihova utjecaja na ključne funkcije središnjeg bankarstva, ESB ima aktivnu ulogu u Mreži za ekologizaciju financijskog sustava, čime pridonosi neometanom prijelazu na niskougljično gospodarstvo. ESB se u 2020. pridružio Upravljačkom odboru mreže i pridonosi svim posebnim radnim skupinama mreže, kojih je ukupno pet (mikrobonitetno područje i nadzor, makrofinancijsko područje, povećavanje zelenog financiranja, premošćivanje praznina u podacima, istraživanje).

4. Financijska stabilnost

U skladu s pozivima iz Rezolucije za postizanje tog cilja ESB je pomno pratio rizike za gospodarski i financijski sektor povezane s izlaskom Ujedinjene Kraljevine iz EU-a. Nakon prelaska na novi režim od 1. siječnja 2021. u prvih nekoliko tjedana 2021. nisu se ostvarili znatni rizici za financijski sektor zahvaljujući opsežnim pripremama nadležnih tijela i sudionika na tržištu. Posljednjih godina ESB je opetovano pozivao sudionike na tržištu da se pripreme za sve moguće ishode pregovora između Ujedinjene Kraljevine i EU-a.²³ ESB pozdravlja Sporazum o trgovini i suradnji između EU-a i Ujedinjene Kraljevine, koji je pomogao u ograničavanju makroekonomskih rizika i spriječio kolebljivost tržišta na kraju prijelaznog razdoblja. Nije bilo zahtjeva za eurima u sklopu tjednih operacija koje središnja banka Bank of England nudi bankama u Ujedinjenoj Kraljevini na temelju valutnih ugovora o razmjeni s ESB-om. Što se tiče samih banaka, do sada nije bilo većih poremećaja u pružanju usluga klijentima iz EU-a.²⁴ Na području neporavnanih izvedenica ESB je uočio da je u posljednjih nekoliko mjeseci 2020. određeni broj većih banaka koje premještaju svoje poslovanje u europodručje ostvario napredak u ponovnom ugovaranju rizičnih ugovora. Odluka o vremenski ograničenoj istovrijednosti regulatornog okvira koji se u Ujedinjenoj Kraljevini primjenjuje na središnje druge ugovorne strane koju je donijela Europska komisija kao mjeru za nepredviđene okolnosti pomogla je u izbjegavanju rizika za financijsku stabilnost na kraju prijelaznog razdoblja. ESB će nastaviti pomno pratiti kretanja i rizike u nadolazećim mjesecima i godinama. Uzimajući u obzir poziv Europske komisije upućen sudionicima na tržištu u EU-u da smanje izloženosti prema središnjim

²² Vidi izvješće „Positively green: Measuring climate change risks to financial stability”, ESRB, lipanj 2020.

²³ Vidi, na primjer, okvir pod nazivom „Assessing the risks to the euro area financial sector from a disruptive hard Brexit”, *Financial Stability Review*, ESB, studeni 2018.; okvir pod nazivom „Assessing the risks to the euro area financial sector from a no-deal Brexit – update following the extension of the UK’s membership of the EU”, *Financial Stability Review*, ESB, svibanj 2019.; *Financial Stability Review*, ESB, studeni 2020.

²⁴ Nadzor banaka ESB-a tražio je primjerene pripreme i pratio napredak koji su ostvarile banke pod njegovim nadzorom tijekom cijelog postupka izlaska Ujedinjene Kraljevine iz EU-a. Vidi, na primjer, različite članke o toj temi u ESB-ovu Biltenu o nadzoru banaka: „Brexit: meeting supervisory expectations”, veljača 2019.; „Brexit: stepping up preparations”, kolovoz 2019.; „Brexit: operational risk increases when banks delay action”, studeni 2019.; „Brexit: time to move to post-Brexit business models”, veljača 2020.; „Brexit: banks should prepare for year-end and beyond”, studeni 2020.

drugim ugovornim stranama u Ujedinjenoj Kraljevini, ESB će pratiti pripreme u sektoru i pridonositi aktivnostima Europske komisije i Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala u očuvanju financijske stabilnosti EU-a na tom području.

ESB se slaže s tvrdnjom iz Rezolucije da rast nebankarskog financijskog sektora naglašava potrebu za jačanjem makrobonitetnih politika u tom sektoru.²⁵ Razdoblje stresa na financijskom tržištu u ožujku 2020. naglasilo je važnost znatnog jačanja otpornosti nebankarskog financijskog sektora. Potrebno je jačati regulatorni okvir za nebankarski financijski sektor, što uključuje njegovo jačanje i s makrobonitetnog stajališta. ESB vjeruje da makrobonitetni pristup treba nadopunjavati postojeće propise s težištem na sigurnosti pojedinačnih institucija i zaštiti ulagača te da treba biti prilagođen posebnim ranjivostima nebankovnih institucija. ESB zagovara tu politiku i pridonosi aktivnostima na tom polju na europskoj razini i u međunarodnim forumima kao što je Odbor za financijsku stabilnost.

5. Platne usluge, digitalni euro, kriptovlasništvo i kibersigurnost

Što se tiče pozivanja u Rezoluciji na rastući broj nebankovnih subjekata okupljenih oko banaka radi pristupa platnom sustavu, ESB primjećuje njihovu sve veću ulogu na području plaćanja. Ti subjekti, koji uključuju institucije poput institucija za elektronički novac u skladu s direktivom o elektroničkom novcu²⁶ (EMD 2) i institucija za platni promet u skladu s direktivom o platnim uslugama²⁷ (PSD 2), nisu prihvatljivi sudionici u skladu s EU-ovom direktivom o konačnosti namire²⁸ (SFD). Stoga im je zabranjen izravan pristup platnim sustavima i sustavima za namiru vrijednosnih papira iz te direktive.²⁹ ESB podržava uključivanje institucija za elektronički novac i institucija za platni promet u prihvatljive sudionike u sklopu sljedeće revizije SFD-a radi olakšavanja izravnog pristupa sustavima imenovanima u skladu s SFD-om kad oni ispunjavaju uvjete tih sustava za pristup (zasnovane na riziku).

Što se tiče pozivanja u Rezoluciji na kriptovlasništvo, ESB kontinuirano prati kretanja na tržištu kriptovlasništva i njihove implikacije za europodručje i zadaće središnje banke te aktivno pridonosi europskim i globalnim regulatornim

²⁵ Ukupna imovina nebankovnih financijskih institucija iz europodručja gotovo se udvostručila u posljednjih deset godina, s 25 bil. EUR u 2009. na 47 bil. EUR u lipnju 2020., a njihov udio u ukupnoj imovini financijskog sektora porastao je s 45 % na 58 %.

²⁶ [Direktiva 2009/110/EZ](#) Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o osnivanju, obavljanju djelatnosti i bonitetnom nadzoru poslovanja institucija za elektronički novac (SL L 267, 10.10.2009.)

²⁷ [Direktiva \(EU\) 2015/2366](#) Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2015. o platnim uslugama na unutarnjem tržištu (SL L 337, 23.12.2015.)

²⁸ [Direktiva 98/26/EZ](#) Europskog parlamenta i Vijeća od 19. svibnja 1998. o konačnosti namire u platnim sustavima i sustavima za namiru vrijednosnih papira (SL L 166, 11.6.1998.)

²⁹ Stoga nebankovne institucije imaju ograničen pristup samo putem drugih institucija, čime se stvara slojevitost koja može biti operativno neučinkovita i podrazumijevati financijske rizike za nebankovne institucije i institucije koje olakšavaju neizravan pristup. U izostanku rješenja na razini cijelog EU-a, pojedine države članice dopustile su sudjelovanje na nacionalnoj razini stvarajući na taj način moguće sukobe zakona i dovodeći u pitanje jednakost uvjeta poslovanja.

inicijativama na tom području. U skladu s načelom „isto poslovanje, isti rizici, isti zahtjevi“ trenutačno se radi na dovršenju proširenog obuhvatnog okvira Eurosustava za nadzor elektroničkih platnih instrumenata, shema i rješenja (okvir PISA), nakon što je provedeno javno savjetovanje na kraju 2020.³⁰ Nadalje, ESB pridonosi kontinuiranim europskim i globalnim inicijativama za regulaciju, nadzor i nadgledanje kriptoomovine³¹ i stabilnih kovanica radi rješavanja pitanja rizika uz istodobno jačanje koristi od tehnoloških inovacija u financijskom sektoru. Što se tiče nadzora institucija za elektronički novac, pružatelja usluga virtualne imovine i drugih obveznika sa stajališta sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma, ESB napominje da su nacionalna nadležna tijela odgovorna za tu zadaću.

ESB je predan održavanju otvorenog dijaloga s Europskim parlamentom i europskim građanima o digitalnom euru i pozdravlja podršku Europskog parlamenta analizama digitalnog eura i pripremnim aktivnostima povezanim s njime. Nakon predstavljanja ESB-ova izvješća o digitalnom euru Odboru za ekonomsku i monetarnu politiku Europskog parlamenta 12. listopada 2020.³² ESB se obvezao na održavanje daljnjih rasprava s Parlamentom o tom pitanju³³ kao i o rezultatu ESB-ova javnog savjetovanja o digitalnom euru. Aktivnosti Eurosustava obuhvaćaju uravnoteženu procjenu mogućnosti i izazova koji leže u mogućem izdavanju digitalnog eura u budućnosti. Što se tiče pozivanja u Rezoluciji na pristup izvan europodručja, Eurosustav u ovom trenutku smatra da bi digitalni euro trebao biti sredstvo plaćanja, a ne oblik ulaganja. Pristup rezidentima izvan europodručja stoga treba uključiti posebne uvjete kako bi se ograničila kolebljivost tokova kapitala i tečaja te istodobno osigurala mogućnost za međunarodnu ulogu eura kao sredstva plaćanja.

Što se tiče poziva iz Rezolucije na povećano praćenje rizika za kibersigurnost, ESB naglašava svoje aktivno uključivanje u europske i globalne inicijative za jačanje kiberotpornosti. ESB objavljuje očekivanja povezana s nadzorom nad kiberotpornošću koja se primjenjuju na infrastrukture financijskog tržišta (FMI) pod njegovim nadzorom, uspostavio je okvir za penetracijsko testiranje vođeno prijetnjama (TIBER-EU) i predsjedava tržišno orijentiranim Europskim odborom za kiberotpornost (ECRB), koji je pokrenuo razmjenu osjetljivih informacija povezanih s kibernetikom među povjerljivim sudionicima (CIISI-EU).³⁴ ESB će i nadalje davati veliku važnost postizanju visoke razine kiberotpornosti.

³⁰ Novi okvir obuhvatit će platne sheme i rješenja koji imaju upravljačko tijelo i omogućuju prijenos vrijednosti između krajnjih korisnika te ako su osnovni elektronički platni instrumenti nominirani u eurima ili financirani u eurima, djelomično ili u cijelosti osigurani eurima, ili otkupivi u eurima. Vidi također „[Exemption policy for the Eurosystem oversight framework for electronic payment instruments, schemes and arrangements](#)“, ESB, listopad 2020.

³¹ Vidi, na primjer, „[Opinion of the European Central Bank of 19 February 2021 on a proposal for a regulation on Markets in Crypto-assets](#)“ (CON/2021/4).

³² Vidi „[A digital euro for the digital era](#)“, uvodnu izjavu Fabija Panette, člana Izvršnog odbora ESB-a Odboru za ekonomsku i monetarnu politiku Europskog parlamenta, 12. listopada 2020.

³³ Vidi, na primjer, [pismo](#) Fabija Panette upućeno Irene Tinagli, zastupnici EP-a, od 18. siječnja 2021. o završetku javnog savjetovanja ESB-a o digitalnom euru.

³⁴ CIISI-EU je osnovan u sklopu ECRB-a, foruma na visokoj razini kojim predsjedava ESB, a koji okuplja središnje banke, europska nadležna tijela, ključne operatere infrastrukture financijskog tržišta i pružatelje usluga koji su treće strane.

Što se tiče poziva iz Rezolucije na objavu rezultata ispitivanja tehničkih kvarova sustava za namiru TARGET2, ESB se obvezao na objavu glavnih nalaza ispitivanja. ESB je 16. studenoga 2020. najavio pokretanje neovisnog vanjskog pregleda sustava TARGET Services.³⁵ ESB će identificirati razloge incidenata i pozabaviti se njima te će objaviti glavne nalaze vanjskog pregleda od drugog tromjesečja 2021. ESB želi iz tih incidenata naučiti prave lekcije te je u potpunosti transparentan u vezi s nalazima i poduzima potrebne radnje kako bi i nadalje pružao visoko učinkovitu i pouzdanu infrastrukturu financijskog tržišta.³⁶

Što se tiče poziva iz Rezolucije o zaustavljanju daljnjeg smanjivanja količine novčanica u optjecaju, ESB naglašava da će se zadržati svi apoeni iz serije Europa od 5 EUR do 200 EUR. Vrijednost novčanica u optjecaju porasla je za otprilike 11 % u 2020., odnosno za 142 mlrd. EUR, što je najveći apsolutni rast novčanica u optjecaju od njihova uvođenja 2002.³⁷ Istraživanje iz 2019. o platnim navikama potrošača u europodručju također pokazuje da je gotov novac i nadalje pretežito sredstvo plaćanja pri malim plaćanjima na fizičkom prodajnom mjestu u europodručju.³⁸ Radi očuvanja povjerenja u eurogotovinu, ESB i nadalje radi na ispitivanju i razvoju oblikovanja budućih novčanica s novim, naprednim sigurnosnim obilježjima.

6. Ekonomska i monetarna unija

Kad je riječ o međunarodnoj ulozi eura, ESB ponovno naglašava da privlačnosti eura u svijetu prije svega pridonosi dublja i cjelovitija ekonomska i monetarna unija, što uključuje daljnju izgradnju unije tržišta kapitala.³⁹

Vođenje dobrih gospodarskih politika u europodručju također je važno za privlačnost eura u svijetu. Dovođenjem bankovne unije pojačala bi se otpornost europodručja, a napredak u izgradnji unije tržišta kapitala pridonio bi produblivanju i povećanju likvidnosti financijskih tržišta. Time bi se neizravno poduprla međunarodna upotreba eura kao valute za međunarodna ulaganja, financiranje i namiru. Pandemija bolesti COVID-19 dodatno naglašava hitnost tih politika i reformi.

Kad je riječ o pozivu iz Rezolucije za ostvarenje plodne suradnje s državama članicama izvan europodručja, ESB i nacionalne središnje banke blisko surađuju u ESSB-u na postizanju općeg cilja da sve države članice bez odstupanja uđu u treću fazu ekonomske i monetarne unije. Zahvaljujući zajedničkim nastojanjima Europske unije, njezinih država članica te ESB-a i nacionalnih središnjih banaka u ESSB-u, europodručje se stalno širi, pa sada obuhvaća 19 država članica. Bugarska i Hrvatska ušle su 2020. u europski tečajni

³⁵ Vidi [priopćenje za javnost](#) „ECB announces independent review of payments system outage”, ESB, 16. studenoga 2020.

³⁶ Vidi također [pismo](#) predsjednice ESB-a Markusu Ferberu, zastupniku EP-a, o sustavu TARGET2, 21. siječnja 2021.

³⁷ Statistički podatci o novčanicama i kovanicama u optjecaju dostupni su na [mrežnim stranicama ESB-a](#) i posuvremenjuju se otprilike svaki 14. dan u mjesecu.

³⁸ Vidi „[Study on the payment attitudes of consumers in the euro area \(SPACE\)](#)”, ESB, prosinac 2020.

³⁹ Vidi „[The international role of the euro](#)”, ESB, Frankfurt na Majni, lipanj 2020.

mehanizam II (ERM II), što je preduvjet za ispunjavanje konvergencijskih kriterija za uvođenje eura koji su utvrđeni u Ugovorima.

7. Institucijska pitanja

U vezi s prijedlozima iz Rezolucije da se dodatno poboljšaju mehanizmi odgovornosti ESB-a, ESB smatra da su postojeći mehanizmi odgovornosti učinkoviti i spreman je s Europskim parlamentom dodatno razmotriti načine za osiguranje učinkovitog ispunjavanja svojih obveza odgovornosti. ESB napominje da je, u skladu s Ugovorom, prvenstveno odgovoran Europskom parlamentu, iako povremeno razmjenjuje mišljenja i s nacionalnim parlamentima. Kad je riječ o pozivu Europskog parlamenta da se međuinstitucijskim sporazumom formaliziraju i nadiđu postojeće prakse povezane s odgovornošću, svaka bi se promjena trebala zasnivati na odredbama primarnog prava EU-a kojima se utvrđuju izričite obveze odgovornosti za ESB, poštuje načelo neovisnosti središnje banke i dovoljno su fleksibilne da udovolje sadašnjim i budućim zahtjevima za kontrolom postupaka ESB-a.

Pozivima Europskog parlamenta za dodatnu transparentnost u vezi sa sukobima interesa i poboljšanje ESB-ove politike o zviždačima u cijelosti je udovoljeno. ESB je znatno povećao svoju razinu transparentnosti i odgovornosti objavljivanjem izvjava o interesima svih članova tijela više razine te mišljenja⁴⁰ svog Odbora za etiku kojima se već obuhvaćaju ne samo stvarni nego i mogući sukobi interesa te aktivnosti nakon prestanka zaposlenja visokih dužnosnika ESB-a. U listopadu 2020. ESB je donio poboljšani okvir za zviždanje, uključujući pristupačan alat za anonimno podnošenje prijave i stroga pravila za zaštitu zviždača od osвете. Taj je okvir usklađen s načelima direktive EU-a o zaštiti zviždača⁴¹ i proširen je na sve visoke dužnosnike ESB-a.

Kad je riječ o pozivu koji se u Rezoluciji upućuje ESB-u da osigura neovisnost članova svog Odbora za reviziju i da izbjegne sukobe interesa članova Odbora za etiku, ESB podsjeća na to da je neovisnost članova tih dvaju odbora izričito propisana mandatom Odbora za reviziju i odlukom o osnivanju Odbora za etiku. Posljednjih godina Upravno vijeće donijelo je nekoliko mjera za povećanje neovisnosti i raznolikosti Odbora za etiku i Odbora za reviziju. U srpnju 2019. Upravno vijeće imenovalo je novu članicu Odbora za etiku, koja je ujedno glavna savjetnica za etiku u nevladinoj organizaciji i bivša savjetnica za etiku Međunarodnog monetarnog fonda. Nedavnim preispitivanjem mandata Odbora za

⁴⁰ Vidi [Opinions of the Ethics Committee](#).

⁴¹ Vidi Odluku ESB-a od 20. listopada 2020. o izmjeni Pravila o osoblju Europske središnje banke u pogledu uvođenja alata za prijavu i poboljšanja zaštite zviždača ([ESB/2020/NP37](#)) i Odluku (EU) 2020/1575 Europske središnje banke od 27. listopada 2020. o procjeni i daljnjem postupanju u vezi s informacijama o povredama prijavljenim putem alata za prijavu kad je prijavljena osoba visoki dužnosnik ESB-a ([ESB/2020/54](#)). Nova politika o zviždačima usklađena je s osnovnim načelima [direktive EU-a o zaštiti zviždača](#), uključujući podnošenje izvješća Europskom uredu za borbu protiv prijevара. ESB-ova poboljšana politika također omogućuje da se posebnim postupkom izvješćuje o visokim dužnosnicima ESB-a (uključujući sve članove Upravnog vijeća i Nadzornog odbora), čime se pruža jednaka razina zaštite zviždačima i svjedocima.

reviziju⁴² povećana je neovisnost i nepristranost članova u vezi s nekoliko aspekata, na primjer utvrđivanjem zahtjeva da vanjski članovi dostavljaju izjave o interesima i većim izborom osoba koje ispunjavaju uvjete za članstvo. Revidiranim mandatom predviđa se da se barem jedan vanjski član bira među osobama koje ranije nisu obnašale dužnosti u Eurosustavu. ESB pritom smatra važnim da članovi tih dvaju odbora budu i bivši visoki dužnosnici ESB-a jer je njihovo iskustvo i temeljito poznavanje ESB-ova institucijskog ustroja, uloga i odgovornosti te relevantnih tema neprocjenjivo za utvrđivanje stvarnih i potencijalnih rizika i/ili sukoba interesa.

U vezi s navodima iz Rezolucije koji se odnose na komunikacijsku politiku ESB-a, ESB napominje da su se bilateralni razgovori s ESB-ovim promatračima, uključujući glavne ekonomiste i direktore istraživanja, odvijali u uspostavljenom okviru, u skladu s uspostavljenim zaštitnim mehanizmima i da su objavljeni u sklopu redovitog objavljivanja dnevnika. Interakcija s privatnim financijskim sektorom pruža ESB-u dodatne uvide i omogućuje razumijevanje tržišta te je, kao takva, korisna za oblikovanje ESB-ove monetarne politike. Ta interakcija stoga pomaže ESB-u u ispunjavanju njegova mandata na dobrobit građana europodručja. Kako bi osigurao potpunu usklađenost s najvišim standardima transparentnosti i odgovornosti, ESB je uspostavio čvrst okvir za interakciju s predstavnicima privatnog sektora. ESB-ov Kodeks ponašanja i Opća načela za vanjsku komunikaciju jasno definiraju uvjete pod kojima se takve razmjene informacija odvijaju.⁴³ Razgovori s glavnim ekonomistima i analitičarima u financijskim institucijama odvijali su se u tom okviru i bili su u cijelosti objavljeni u sklopu redovitog objavljivanja dnevnika. Ti se razgovori trenutačno ne odvijaju nakon konferencije za novinare Upravnog vijeća. ESB stalno preispituje svoje politike i prakse povezane s komunikacijom da bi ostvario njihovu što veću učinkovitost uz stalnu transparentnost. Radi toga se također ponovno razmatra oblik razgovora koji se spominje u Rezoluciji.⁴⁴

ESB pozdravlja poziv Europskog parlamenta za objavu detaljnijih podataka o društvenim pitanjima i pitanjima koja se odnose na zaposlenike te o pitanjima upravljanja, svjestan važnosti transparentnosti nefinancijskih informacija te poboljšane kvalitete i dostupnosti tih podataka. ESB je od 2010. objavio sveobuhvatan skup podataka i ciljeva u vezi s okolišem u svojoj izjavi o okolišu, koja se sastavlja u skladu s europskim sustavom upravljanja okolišem (EMAS)⁴⁵ i objavljuje svake godine. Sažeti prikaz učinkovitosti ESB-a u zaštiti okoliša sadržan je i u Godišnjem izvješću ESB-a. ESB je 2021. počeo raditi na proširenju svog postojećeg okvira za izvješćivanje o okolišu kako bi obuhvatio gospodarska pitanja, pitanja upravljanja i društvena pitanja, uzimajući u obzir zahtjeve iz Direktive 2014/95/EU o objavljivanju nefinancijskih informacija (NFRD)⁴⁶ i pratećih smjernica.

⁴² Vidi [Mandat Odbora za reviziju](#), ESB, prosinac 2020.

⁴³ Za ESB-ov Kodeks ponašanja, vidi članak 8. [Kodeksa ponašanja za visoke dužnosnike Europske središnje banke](#) i ESB-ova [Opća načela za vanjsku komunikaciju za visoke dužnosnike Europske središnje banke](#).

⁴⁴ Vidi i [pismo](#) predsjednice ESB-a gospodinu MacManusu, zastupniku u EP-u, 21. siječnja 2021.

⁴⁵ ESB-ova godišnja izjava o okolišu objavljuje se na [mrežnim stranicama ESB-a](#).

⁴⁶ [Direktiva 2014/95/EU](#) Europskog parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2014. o izmjeni Direktive 2013/34/EU u pogledu objavljivanja nefinancijskih informacija i informacija o raznolikosti određenih velikih poduzeća i grupa (SL L 330, 15.11.2014.)

ESB namjerava 2022. započeti s objavama o održivosti koje će se odnositi na učinkovitost ESB-a u 2021. Novi ESB-ov centar za klimatske promjene također će pridonijeti pomaku prema uspostavi holističkog okvira za održivost i izvješćivanju.⁴⁷ Osim toga, ESB je sudjelovao kao organizacija promatrač u radnoj skupini Europskog laboratorija za pripremu projekta koja provodi pripreme radnje za razradu mogućih standarda za nefinancijsko izvještavanje, za što je Europsku savjetodavnu skupinu za financijsko izvještavanje ovlastila Europska komisija.

Kad je riječ, posebice, o izvješćivanju o društvenim pitanjima i pitanjima koja se odnose na zaposlenike, ESB već objavljuje relevantne informacije i ključne podatke u svojim godišnjim izvješćima. Godišnje izvješće ESB-a sadržava informacije o sastavu zaposlenika, stalnim programima usavršavanja u vodstvu, okvirima za razvoj karijere i profesionalni razvoj za zaposlenike te o inicijativama za raznolikost i uključivost posvećenima jačanju i unapređivanju kulture uključivosti u ESB-u.⁴⁸ Posljednjih godina komunikacija je usredotočena na mjere za uspostavljanje bolje rodne ravnoteže u ESB-u, što uključuje novu Strategiju za rodnu ravnopravnost 2020. – 2026. i aktivnosti koje se poduzimaju radi promicanja uključivog ponašanja u suradnji s ESB-ovim mrežama za raznolikost. Radi objave dodatnih informacija o društvenim pitanjima i pitanjima koja se odnose na zaposlenike u skladu s prijedlozima navedenima u NFRD-u, ESB namjerava primijeniti pristup sličan izvješćivanju o napretku u oblikovanju novog okvira za razvoj karijere uspostavljenog početkom 2020., što uključuje informacije o njegovim najvažnijim karakteristikama (generički profili uloga, horizontalna mobilnost i interno zapošljavanje, uvođenje novih putova za napredovanje itd.). Pružat će se i više informacija o aspektima dobrobiti, poslovnog učinka i razvoja karijere, politikama uključivosti i jednakim mogućnostima za zaposlenike u ESB-u te stalnom preispitivanju novih načina rada u budućnosti nakon pandemije.

ESB uzima u obzir navode iz Rezolucije o nedostatku rodne ravnoteže u Izvršnom odboru ESB-a i poziv upućen državama članicama da aktivno rade na postizanju rodne ravnoteže u budućim prijedlozima u vezi s užim izborom i imenovanjem kandidata. Postupak imenovanja članova Izvršnog odbora ESB-a propisan je člankom 283. stavkom 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije i člankom 11. stavkom 2. Protokola o Statutu Europskog sustava središnjih banaka i Europske središnje banke.⁴⁹ O promjenama u načinu provedbe Ugovora u pogledu postupka odabira članova Izvršnog odbora ESB-a odlučuju Vijeće i Europski parlament.

Iako ESB ne može utjecati na sastav svog Izvršnog odbora, odlučan je u namjeri da postigne bolju rodnu ravnotežu unutar svoje organizacije prije svega pomoću mjera i ciljeva uvedenih od 2013. Te su aktivnosti rezultirale

⁴⁷ Vidi [prijopćenje za javnost](#) „ECB sets up climate change centre”, ESB, 25. siječnja 2021.

⁴⁸ Za informacije o društvenim pitanjima i pitanjima koja se odnose na zaposlenike vidi, na primjer, [odjeljak 12.1](#). ESB-ova Godišnjeg izvješća za 2019.

⁴⁹ Članove Izvršnog odbora ESB-a imenuje Europsko vijeće na preporuku Vijeća Europske unije nakon savjetovanja s Europskim parlamentom i Upravnim vijećem ESB-a.

znatno većom zastupljenosti žena na rukovodećim položajima u ESB-u.⁵⁰ U svibnju 2020. ESB je najavio novu strategiju za daljnje poboljšanje rodne ravnoteže među svojim zaposlenicima na svim razinama.⁵¹ Tom se politikom određuju ciljni postotci s naglaskom na godišnji udio žena koje se imenuju na nova i slobodna radna mjesta te ciljeve povezane s ukupnim udjelom zaposlenica na različitim platnim razinama. U skladu s tim ciljevima nastoji se povećati udio žena na različitim razinama na između 36 % i 51 % do 2026. Ti su ciljevi popraćeni skupinom dodatnih mjera za potporu rodnoj ravnoteži koje će se uvoditi od 2021.

⁵⁰ Na kraju 2019. žene su bile na gotovo 31 % viših rukovodećih položaja, dok je krajem 2012. njihov udio iznosio 12 %. Nadalje, zastupljenost žena na svim rukovodećim položajima u ESB-u na kraju 2019. bila je 30 %, što je porast u odnosu na kraj 2012. godine, kad je iznosila 17 %. Ukupno gledano, na kraju 2019. udio zaposlenica u broju zaposlenih u ESB-u iznosio je 45 % u usporedbi s udjelom od 43 % na kraju 2012.

⁵¹ Vidi [priopćenje za javnost](#) „ECB announces new measures to increase share of female staff members“, ESB, 14. svibnja 2020.